

Izvod iz zapisnika sa sjednice Zajedničke komisije za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, održane 23. siječnja 2007. godine

1. – čl. 31. Kolektivnog ugovora – pravo na neplaćeni dopust

Prema čl. 31. st. 1. Kolektivnog ugovora službeniku i namješteniku može se odobriti dopust bez naknade plaće (neplaćeni dopust) do 30 dana u tijeku kalendarske godine pod uvjetom da je takav dopust opravdan i da neće izazvati teškoće u obavljanju poslova državnog tijela, a osobito: radi gradnje, popravka i adaptacije kuće ili stana, njege člana uže obitelji, liječenja na vlastiti trošak, sudjelovanja u kulturno-umjetničkim i sportskim priredbama, vlastitog školovanja, doškovanja, osposobljavanja, usavršavanja ili specijalizacije.

Člankom 31. st. 1. Kolektivnog ugovora u slučaju pripremanja i polaganja ispita u višoj školi ili na fakultetu službeniku ili namješteniku može se odobriti neplaćeni dopust u trajanju od najmanje 10 dana. Stoga se službeniku ili namješteniku ne može odobriti neplaćeni dopust za pripremanje i polaganje ispita u višoj školi ili na fakultetu u trajanju manjem od 10 dana.

Neplaćeni dopust iz čl. 31. Kolektivnog ugovora službenik ili namještenik može koristiti više puta u godini, s tim da u jednoj kalendarskoj godini može iskoristiti najviše 30 dana neplaćenog dopusta (izuzetno i dulje kad to zahtijevaju okolnosti - st. 2. čl. 31. Kolektivnog ugovora).

U dane neplaćenog dopusta ubrajaju se kalendarski dani.

Kako sukladno čl. 32. Kolektivnog ugovora za vrijeme neplaćenog dopusta službeniku ili namješteniku miruju prava i obveze iz službe odnosno radnog odnosa, neplaćeni dopust u trajanju dužem od 8 dana ne smatra se prekidom službe u smislu prava na godišnji odmor iz čl. 13. st. 1. Kolektivnog ugovora. Također se za stjecanje prava na isplatu jubilarne nagrade iz čl. 54 Kolektivnog ugovora i prava na otpremninu iz čl. 63. st. 1. Kolektivnog ugovora neplaćeni dopust ne smatra prekidom službe u državnom tijelu, ali se razdoblje neplaćenog dopusta (vrijeme mirovanja prava i obveze iz državne službe) ne uračunava u ukupno trajanje neprekidne službe u državnim tijelima.

2. čl. 39. Kolektivnog ugovora – obveza dostupnosti putem mobilnih telefona i pravo na dodatak za pasivno dežurstvo

Obveza službenika - korisnika službenih mobilnih telefona da budu dostupni tijekom i izvan redovnog radnog vremena, za blagdane i zakonom utvrđene neradne dane od 0 do 24 sata, ne smatra se pasivnim dežurstvom u smislu čl. 39. st. 3. Kolektivnog ugovora.

3. čl. 52. Kolektivnog ugovora – troškovi prijevoza

Podnositelju upita potrebno je dostaviti tumačenje čl. 52. Kolektivnog ugovora o pravu na naknadu troškova prijevoza za vrijeme odsutnosti s posla, dano na sjednici od 29. rujna 2005. godine.

4. čl. 78. Kolektivnog ugovora – broj sindikalnih povjerenika koji uživaju sindikalnu zaštitu

Zajednička komisija je na zahtjev Nezavisnog sindikata djelatnika Ministarstva unutarnjih poslova ponovno razmatrala tumačenje čl. 78. Kolektivnog ugovora o broju sindikalnih povjerenika koji uživaju sindikalnu zaštitu, koje je dala na sjednici od 6. lipnja 2005. godine, s obzirom da Ministarstvo unutarnjih poslova osporava da bi svi sindikalni povjerenici o čijem je imenovanju obaviješten čelnik tijela mogli uživati sindikalnu zaštitu, te upućuje na primjenu čl. 190. st. 4., a u vezi s čl. 141. Zakona o radu („Narodne novine“, broj: 137/04. – pročišćeni tekst), kojim je regulirano pitanje broja sindikalnih povjerenika koji uživaju sindikalnu zaštitu kod poslodavca.

Ante Delipetar, član Zajedničke komisije, ukazao je na problem Ministarstva unutarnjih poslova, zbog toga što u tom Ministarstvu djeluje više sindikata, ima veliki broj sindikalnih podružnica i stoga veliki broj sindikalnih povjerenika, koji prema tumačenju Zajedničke komisije od 6. lipnja 2005. godine uživaju sindikalnu zaštitu. Istaknuo je da činjenica što je u čl. 78. Kolektivnog ugovora utvrđeno pravo sindikalnih povjerenika na sindikalnu zaštitu, a nije određen broj sindikalnih povjerenika koji tu zaštitu uživaju, odnosno nije određen način na koji bi se utvrđivao broj sindikalnih povjerenika koji uživaju sindikalnu zaštitu, ne znači da se čl. 78. Kolektivnog ugovora primjenjuje kao povoljniji propis u odnosu na čl. 190. st. 4., a u vezi s čl. 141. Zakona o radu. S obzirom da pitanje broja sindikalnih povjerenika koji uživaju sindikalnu zaštitu nije uređeno propisima koji se odnose na državne službenike i namještenike, uključujući i Kolektivni ugovor, smatra da se na to pitanje, sukladno čl. 4. stavku 2. Zakona o državnim službenicima, treba primijeniti opće propise o radu - čl. 190. st. 4., a u vezi s čl. 141. Zakona o radu.

Ostali članovi Zajedničke komisije iznijeli su suprotno tome - da je u čl. 78. Kolektivnog ugovora uređeno pitanje zaštićenih sindikalnih povjerenika te stoga nema osnove da se na navedeno pitanje primjenjuje Zakon o radu. Činjenica što u čl. 78. Kolektivnog ugovora nije ograničen broj sindikalnih povjerenika koji uživaju sindikalnu zaštitu, ne znači da to pitanje nije uređeno, nego naprotiv – iz čl. 78. Kolektivnog ugovora jasno proizlazi da sindikalnu zaštitu uživa svaki sindikalni povjerenik, o čijem je imenovanju sindikat obavijestio čelnika državnog tijela sukladno čl. 73. Kolektivnog ugovora.

Nakon rasprave, Zajednička komisija je većinom glasova (5 glasova „za“ i 1 glas „protiv“) donijela zaključak, kojim ostaje kod tumačenja čl. 78. Kolektivnog ugovora danog na sjednici od 6. lipnja 2005. godine, a koje glasi:

„Zaštita sindikalnog povjerenika utvrđena u čl. 78. Kolektivnog ugovora odnosi se na sve sindikalne povjerenik, o čijem je imenovanju sindikat obavijestio čelnika državnog tijela sukladno čl. 73. Kolektivnog ugovora, neovisno o broju članova sindikalne podružnice čiji je on povjerenik. Na sindikalnu zaštitu ne može se pozivati onaj sindikalni povjerenik protiv kojeg je pokrenut postupak zbog povrede službene dužnosti prije nego je imenovan odnosno izabran za sindikalnog povjerenika.“

5. čl. 27. Kolektivnog ugovora – vrijeme korištenja plaćenog dopusta

Sukladno čl. 29. st. 1. Kolektivnog ugovora službenik ili namještenik može koristiti plaćeni dopust isključivo u vrijeme nastupa okolnosti na osnovi kojih ima pravo na plaćeni dopust, osim u slučaju dobrovoljnog davanja krvi. Stoga službenik koji nije iskoristio plaćeni dopust u vrijeme nastupa okolnosti na osnovi kojih ima pravo na plaćeni dopust – konkretno okolnosti iz čl. 27. st. 1. al. 3. Kolektivnog ugovora (smrt roditelja) - ne može naknadno koristiti plaćeni dopust za taj slučaj.

6. čl. 3. i 45. Kolektivnog ugovora – pravo na otpremninu i primjena povoljnijeg propisa

Sukladno čl. 45. Kolektivnog ugovora službeniku i namješteniku koji odlazi u mirovinu pripada pravo na otpremninu u visini tri proračunske osnovice.

Na visinu otpremnine kod odlaska službenika ili namještenika u mirovinu ne može se, kao povoljniji propis u smislu čl. 3. Kolektivnog ugovora, primijeniti odredba članka 125. stavka 2. Zakona o radu („Narodne novine“, broj: 137/04. – pročišćeni tekst) - kojom je propisano da se otpremnina ne smije ugovoriti, odnosno odrediti u iznosu manjem od jedne trećine prosječne mjesečne plaće, koju je radnik ostvario u tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca – jer se ta odredba Zakona o radu odnosi isključivo na slučaj kada poslodavac otkazuje radniku, dakle, ne odnosi se na slučaj odlaska radnika u mirovinu.

7. čl. 40. i 54 Kolektivnog ugovora – rad u državnim tijelima

A: rad u ranijim županijskim uredima

Prema čl. 3. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj: 75/93, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01, 190/03 i 199/03), koji je bio na snazi u 1996. godini, županijski uredi su bili tijela državne uprave. Stoga se rad u tijelima općine (stručne službe skupština i izvršnih vijeća, općinski organi uprave odnosno sekretarijati, komiteti) i rad u županijskim uredima (koji su preuzeli općine) smatra radom u državnim tijelima.

U radni staž u državnim tijelima ubraja se i radni staž koji je u upravnom sporu između službenika i državnog tijela priznat pravomoćnim rješenjem nadležnog suda.

B: primjena Kolektivnog ugovora na službenike u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Podnositelju upita potrebno je odgovoriti da se Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike ne odnosi na službenike u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

8.- članak 24. Kolektivnog ugovora – godišnji odmor prema vlastitom zahtjevu u radne dane subotom, nedjeljom, blagdanom i zakonom predviđenim neradnim danom

Sukladno čl. 24. Kolektivnog ugovora, službenik ili namještenik ima pravo koristiti dva puta po jedan dan godišnjeg odmora prema svom zahtjevu i u vrijeme koje sam odredi, ali je o tome dužan obavijestiti neposredno nadređenog službenika ili namještenika najmanje jedan dan prije.

Obzirom da se godišnji odmor koristi za vrijeme radnih dana, to službenici i namještenici koji zbog prirode posla i rasporeda rada rade subotom, nedjeljom, blagdanom ili zakonom utvrđenim neradnim danom, sukladno čl. 24. Kolektivnog ugovora, imaju pravo koristiti dva puta po jedan dan godišnjeg odmora i u te dane.

9. članak 49. Kolektivnog ugovora – umanjeње dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo i dokaz da je službeniku osigurana odgovarajuća prehrana

Obzirom da Kolektivnim ugovorom nije uređeno pitanje službenog putovanja u inozemstvo, na to se pitanje isključivo primjenjuje Uredba o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove („Narodne novine“, broj: 50/92 i 73/03) i Odluka o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna („Narodne novine“, broj: 8/06), a koje odredbe Zajednička komisija nije nadležna tumačiti. Stoga Zajednička komisija ne može dati tumačenje da li su i koji dokazi potrebni za umanjeње dnevnice s osnova osiguranja odgovarajuće prehrane na službenom putu u inozemstvu.

10. članak 50. Kolektivnog ugovora – pravo na terenski dodatak službenika koji je temeljem „otkomande“ premješten u drugu policijsku postaju

Podnositelja upita potrebno je izvijestiti da u slučaju premještaja u drugu policijsku postaju unutar iste policijske uprave (temeljem rješenja o premještaju) nema pravo na dodatak za rad na terenu, jer se u tom slučaju ne radi o terenskom radu. Međutim, ako je upućen na rad na terenu (temeljem naloga za rad na terenu, odnosno naloga da u drugom mjestu rada obavlja poslove radnog mjesta na koje je raspoređen), tada ima pravo na dodatak za rad na terenu.

**PREDSJEDNICA
ZAJEDNIČKE KOMISIJE**

Sanda Pipunić